

Fremlæggelse af Randers Kommunes årsregnskab 2020 og overførelse af uforbrugte bevillinger til 2021

RESUME

Forvaltningen fremlægger Randers Kommunes samlede årsregnskab 2020 til byrådets godkendelse. Regnskabet viser et resultat af ordinær drift på 286,5 mio. kr., som har været med til at finansiere det realiserede anlægsprogram. Som en del af det samlede regnskabsresultat er overførslerne af uforbrugte bevillinger 2020-21 opgjort. På serviceområderne overføres der et samlet overskud på 144 mio. kr. I lighed med tidligere år overføres der betydelige uforbrugte beløb på anlægsområdet som følge af tidsforskydning af projekter. På det skattefinansierede anlægsområde udgør overførslerne således 238 mio. kr. Regnskabet indeholder skønnede merudgifter som følge af corona på netto 38 mio. kr. Byrådet skal i forbindelse med denne sag tage stilling til, hvordan den statslige coronakompensation på 22,7 mio. kr. skal fordeles. Forvaltningen har udarbejdet forslag hertil, som er vedlagt sagen.

INDSTILLING

Forvaltningen indstiller til byrådet via økonomiudvalget,

1. at årsregnskab 2020 med tilhørende bilag godkendes,
2. at regnskabet videregives til kommunens revision (BDO) og fremsendes til Indenrigsministeriet samt Danmarks Statistik,
3. at regnskaberne for de afsluttede anlægsregnskaber godkendes,
4. at der overføres netto 136,4 mio. kr. vedr. serviceudgifterne,
5. at der overføres netto 1,1 mio. kr. vedr. Sprogcenter Randers,
6. at der overføres netto 237,9 mio. kr. vedr. skattefinansieret anlæg,
7. at der overføres netto 0,6 mio. kr. vedr. handicapboliger, drift,
8. at der overføres netto 66,6 mio. kr. vedr. ældreboliger anlæg,
9. at der overføres netto 9,6 mio. kr. vedr. brugerfinansieret anlæg,
10. at der overføres netto 103,9 mio. kr. vedr. jordforsyning,
11. at der overføres netto 28,6 mio. kr. vedr. øvrig drift til forventet efterregulering og midtvejsregulering,
12. at der overføres 56,5 mio. kr. vedr. opsparing til klimabroen,
13. at der overføres 12,1 mio. kr. til budgetreserve 2021 til imødegåelse af corona-relaterede merudgifter mv,

14. at der overføres netto 97,4 mio. kr. vedr. finansieringsposterne,
15. at der bevilges 12,05 mio. kr. til handleplanen vedr. Huset Nyvang finansieret af overførslerne på service (tværgående konti administration),
16. at den statslige coronakompensation på 22,7 mio. kr. fordeles på serviceområderne som beskrevet i vedhæftede notat,
17. at der foretages omplaceringer af overførslerne mellem bevillingsområder som beskrevet i bilag 2 i overførselsnotatet.

Beslutning fra Landdistriktudvalget, 7. april 2021, pkt. 36:

Begge indstillinger godkendes.

Bjarne Overmark deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning fra Sundheds-, idræts-, og kulturudvalget, 7. april 2021, pkt. 43:

Godkendt.

Beslutning fra Udviklingsudvalget, 8. april 2021, pkt. 61:

Godkendt.

Beslutning fra Omsorgsudvalget, 8. april 2021, pkt. 37:

Godkendt.

Beslutning fra Miljø- og teknikudvalget, 12. april 2021, pkt. 74:

1. og 2. at godkendt.
3. at taget til efterretning.

Beslutning fra Socialudvalget, 12. april 2021, pkt. 39:

Godkendt med 6 stemmer for.

Kasper Fuhr Christensen tog forbehold.

Beslutning fra Børne- og familieudvalget, 13. april 2021, pkt. 36:

1. Godkendt
2. Godkendt.

Beslutning fra Beskæftigelsesudvalget, 13. april 2021, pkt. 29:

1. at godkendt med 6 stemmer for og 1 stemme imod. Imod stemte Nick Zimmermann
2. at godkendt med 6 stemmer for og 1 stemme imod. Imod stemte Nick Zimmermann.

Nick Zimmermann foreslog, at de 6 mio. kr., som foreslås brugt som afvikling af gæld på administrationen, i stedet bruges på at igangsætte en markant øget indsats for at få unge mellem 16 og 30 år, som kæmper med misbrug, sociale eller psykiske problemer, ind på arbejdsmarkedet eller i uddannelse.

Forslaget blev forkastet med 2 stemmer for og 5 stemmer imod. For stemte Nick Zimmermann og Kasper Fuhr Christensen.

Beslutning fra Skole- og uddannelsesudvalget, 14. april 2021, pkt. 62:

1. Godkendt
2. Godkendt

En eftersendt ansøgning fra Østervangsskolen om, at et merforbrug på 400.000 kr. vedr. Fiskergården finansieres på skoleområdets fællesudgifter blev godkendt.

Forvaltningen anmodes samtidig om, at fremsætte en sag om Fiskergården på et kommende udvalgsmøde.

Bjarne Overmark, Beboerlisten, tog forbehold.

Beslutning fra Økonomiudvalget, 19. april 2021, pkt. 125:

Indstilles godkendt.

Beboerlisten tog forbehold.

Årets resultat:

Resultatet af ordinær drift og anlæg beskriver balancen mellem kommunens skattefinansierede udgifter og indtægter. Dette nøgletal er anvendt i forbindelse med budgetlægningen og indgår ligeledes i sammenligninger med resultatet i andre kommuner.

Resultat af ordinær drift og anlæg i mio. kr.	Vedtaget budget	Korrigeret budget ekskl. overførsler	Regskab 2020	Årets resultat	Overførsler fra 2019	Årets resultat inkl. overførsler
Skatter	-4.476,5	-4.470,0	-4.468,2	1,9	0,0	0,0
Tilskud og udligning	-1.976,4	-2.141,8	-2.170,8	-28,9	0,0	0,0
Skatter og tilskud i alt	-6.452,9	-6.611,9	-6.639,0	-27,1	0,0	0,0
Serviceudgifter	4.237,7	4.212,2	4.171,6	-40,6	-91,0	-131,7
Øvrig drift - indkomstoverførsler mm.	2.060,6	2.191,0	2.171,2	-19,7	-1,9	-21,6
Renter	14,8	14,8	9,7	-5,1	0,0	-5,1
Resultat af ordinær drift	-139,8	-193,9	-286,5	-92,6	-92,9	-158,4
Skattefinansieret anlæg	202,9	225,9	183,7	-42,1	-195,8	-238,0
Resultat af ordinær drift og anlæg	63,1	32,0	-102,8	-134,7	-288,7	-396,4

Årets resultat er udtrykt som forskellen mellem korrigeret budget ekskl. overførsler og forbruget i 2020. Resultatet viser et overskud på det skattefinansierede område på 134,7 mio. kr.

Overskuddet skyldes bl.a. mindreudgifter til service på 40,6 mio. kr. og øvrig drift på 19,7 mio. kr. Renterne viser ligeledes et mindreforbrug på 5,1 mio. kr. Resultatet af den ordinære drift har været med til at finansiere anlægsudgifterne.

I lyset af coronasituationen er der økonomisk set tale om et solidt samlet regnskabsresultat. Der var budgetteret med et overskud af ordinær drift på 139,8 mio. kr., og det endelige regnskabsresultat viser et overskud på den ordinære drift på 286,5 mio. kr.

Skattefinansieret anlæg viser et mindreforbrug på 42,1 mio. kr. sammenlignet med korrigeret budget ekskl. overførsler. Forbruget er ca. 20 mio. kr. højere end det oprindelige budget, når der korrigeres for anlægsbufferen på 40 mio. kr.

Det samlede resultat skal ses i sammenhæng med de periodeforskydninger, der opstår både på drifts- og anlægsområdet. De er i år særligt påvirket af coronasituationen, som har betydet, at mange planlagte tiltag er blevet aflyst og udskudt til det kommende år. Der er i 2020 sket en nettoforøgelse af de midler, som kan overføres mellem årene. Der har således været et mindreforbrug på service på 40,6 mio. kr. og 42,1 mio. kr. på anlæg. De opsparende midler, som overføres fra 2020 til 2021, udgør i alt netto 374 mio. kr. (service og skattefinansieret anlæg).

Randers Kommunes andel af servicerammen (korrigeret for ændret pl-fremskrivning og konsekvenserne af Lov- og cirkulæreprogrammet) udgør 4.226,5 mio. kr. Regnskabet indeholder serviceudgifter for 4.171,6 mio. kr. i alt inkl. coronarelaterede udgifter. Randers Kommunes serviceudgifter ligger dermed 55 mio. kr. under rammen i 2020.

Når der korrigeres for fagforvaltningernes indmeldte skøn over de coronarelaterede nettoudgifter (netto 38,4 mio. kr.), ligger resultatet 93,4 mio. kr. under rammen. Det skal dog

gøres opmærksom på, at opgørelsen af de coronarelaterede nettoudgifter er behæftet med stor usikkerhed - særligt er skønnet over de afledte mindreudgifter som følge af corona behæftet med stor usikkerhed og er ikke på samme vis som de corona-relaterede merudgifter registreret løbende og ensartet på tværs af områderne.

I den sammenhæng skal det ligeledes nævnes, at der er stor forskel på de enkelte serviceområder, samt i hvor høj grad regnskabsresultatet på fagområderne er påvirket af coronarelaterede udgifter.

Både børneområdet og socialområdet kommer ud af regnskab 2020 med et merforbrug, som for en stor dels vedkommende skyldes merudgifter som følge af corona. Det samme gør sig gældende for Ejendomsservice, som har stået for den ekstraordinære rengøringsindsats i 2020 på tværs af størstedelen af kommunens ejendomme. Skoleområdet, omsorg samt kultur og fritidsområdet har netto haft mindreudgifter i 2020. Der henvises til det uddybende regnskabsmateriale for en nærmere beskrivelse heraf.

Øvrig drift viser mindreudgifter på 19,7 mio. kr. i forhold til korrigeret budget ekskl. overførsler. Øvrig drift omfatter såvel udgifter til forsikrede ledige (det såkaldte beskæftigelsestilskud), øvrige indkomstoverførsler, aktivitetsbestemt medfinansiering samt refusion af særligt dyre enkeltsager. De forsikrede ledige viser mindreudgifter på 25 mio. kr., og der er merindtægter på refusion af særligt dyre enkeltsager på knap 8 mio. kr. Modsat er der merudgifter til indkomstoverførsler og aktivitetsbestemt medfinansiering på hhv. 10,9 og godt 2 mio. kr.

Kommunerne modtog en betydelig midtvejsregulering på dette område i 2020 som kompensation for den stigende ledighed og de afledte effekter på beskæftigelsesindsatsen grundet coronanedlukningen. For Randers Kommune drejede det sig om ca. 150 mio. kr. Områderne blev tilført 132 mio. kr., mens det resterende beløb blev afsat i en pulje til en eventuel efterregulering.

En del af disse udgifter er omfattet af efterreguleringsordninger på landsplan. Det endelige resultat kan derfor først endeligt opgøres, når regnskabstallene på landsplan er kendt, og der er indgået økonomiaftale mellem regeringen og KL for 2022. Det vides således først til sommer, i hvilken grad mindreudgifterne bliver udlignet af de endelige tilskud, og først herefter kan det opgøres, hvor store afvigelser der er tale om i forhold til de forudsætninger, der er indarbejdet i kommunens økonomi.

Renterne viser merindtægter på 5,1 mio. kr., som bl.a. skyldes et lavt renteniveau samt et fornuftigt afkast på formueporteføljen. Som ovenfor anført er der samlet set tale om et regnskabsresultat, der i økonomisk forstand må betegnes som solidt set i lyset af coronasituationen, som har præget størstedelen af 2020. Kommunens likviditet ligger på den baggrund lidt over det forventede niveau ved indgangen til 2021.

Særlige opmærksomhedsområder:

Serviceområderne:

De fleste serviceområder kommer ud af regnskab 2020 med et positivt resultat. Børneområdet, socialområdet og Ejendomsservice viser merudgifter, som fortrinsvis skyldes corona. Der skal

tages stilling til fordeling af den statslige corona-kompensation i forbindelse med denne sag. Såfremt forvaltningens forslag til fordeling af den modtagne kompensation fra staten tiltrædes vil socialområdet og Ejendomsservice få neutraliseret deres resultat i 2020, så områderne ikke oparbejder yderligere gæld. For børneområdets vedkommende vil forslaget om fordeling af corona-kompensationen indebære, at der samlet set fortsat overføres et overskud på i alt 4,2 mio. kr. Se yderligere om forslaget vedrørende corona-kompensationen nedenfor og i vedlagte notat.

Indkomstoverførsler og øvrig drift:

Årets resultat for indkomstoverførslerne viser et merforbrug på 10,9 mio. kr. Langt hovedparten skyldes merudgifter til sygedagpenge og fleksjob. Isoleret set er der merudgifter til sygedagpenge på 19 mio. kr. Det skyldes gentagne forlængelser af sygedagpengeperioden under coronapandemien som følge af særlovgivningen. KL har oplyst, at der ses samme tendenser på landsplan. På landsplan er der dog på de samlede indkomstoverførsler tale om mindreforbrug i forhold til de korrigerede budgetter (efter ovennævnte midtvejsregulering). I et fremadrettet perspektiv, er det bekymrende, at Randers Kommune afviger væsentligt fra landsgennemsnittet. En del af dette må forventes at blive indfanget af det kommunale udligningssystem, men forvaltningen vil herudover også vurdere nærmere på årsagerne til dette og mulighederne for at mindske de økonomiske konsekvenser heraf i årene frem.

Regnskabsresultatet for forsikrede ledige viser mindreudgifter på 25,2 mio. kr. i forhold til korrigeret budget. Dertil kommer 14,3 mio. kr., som allerede er reserveret i en central pulje. Samlet set er der således tale om nettomindreudgifter på 39,5 mio. kr. På landsplan forventes der ligeledes betydelige mindreudgifter til forsikrede ledige. Af samme grund vil der til sommer ske en efterregulering af området. Den præcise størrelse af efterreguleringen kendes ikke. Regnskabsåret 2020 er det sidste år med en særskilt finansieringsmodel for kommunernes udgifter til forsikrede ledige (beskæftigelsestilskuddet). Randers Kommune har igennem de seneste år haft et ganske betydeligt overskud på ordningen. Der forventes også et overskud vedrørende 2020. Det foreslås derfor, at merforbruget på indkomstoverførslerne på 10,9 mio. kr. finansieres herfra, og at det resterende beløb på 28,6 mio. kr. overføres til 2021 og reserveres til en forventet efterregulering af området.

Affaldsområdet:

Regnskabet for 2020 viser et samlet forbrug på 11,4 mio. kr. fordelt med 5,8 mio. kr. i nettodriftsudgift samt 5,6 mio. kr. i anlægsudgift. Det betyder, at områdets gæld til kommunen er vokset som følge af regnskabsresultatet. Hertil kommer en mindreudgift til hensættelse til tjenestemandspension på 0,2 mio. kr. I alt er affaldsområdets gæld til kommunen således vokset med 11,6 mio. kr. fra 43,9 mio. kr. til 55,5 mio. kr. ultimo 2020. Dette var allerede identificeret i forbindelse med budgetlægningen for 2021. Der blev derfor her besluttet en plan for afdrag af affaldsområdets gæld frem mod 2025. Planen indebærer en markant forøgelse af taksterne dels til finansiering af de stigende udgifter, så der er balance i budgettet, dels for at kunne afvikle gæld. Se vedlagte notat for en nærmere beskrivelse af økonomien på affaldsområdet.

Overskud i regnskab 2020 og finansiering af Nyvang:

Byrådet besluttede i januar 2021, at udgifterne til handleplanen vedrørende Huset Nyvang, skal finansieres i forbindelse med regnskab 2020. Dette kan ske via mindreudgifter på centrale konti (under administration), som ikke overføres til 2021 (primært vedrørende tjenestemandspensioner). Det resterende samlede overskud i regnskab 2020 foreslås reserveret i en central pulje i 2021 til finansiering af bl.a. COVID 19-relaterede udgifter/aktiviteter i 2021 samt restbeløbet vedr. omsorgsanalysen på 0,4 mio. kr. Beløbet udgør 12,1 mio. kr.

Fordeling af den statslige corona-kompensation:

Der er udarbejdet et særskilt notat med forslag til fordeling af kompensation som følge af COVID-19 udgifter i 2020. Forslaget bygger på en række overordnede principper, som bl.a. indebærer, at der kun gives kompensation svarende til det modtagne bloktilskud fra staten, dvs. 22,7 mio. kr. Desuden foreslås en prioritering af kompensation for afholdte tværgående udgifter (rengøring under Ejendomsservice og indkøb af værnemidler under omsorgsområdet), samt at der tages særskilt hensyn til områder med særlige økonomiske udfordringer (socialområdet). Mere konkret foreslås således, at socialområdet og Ejendomsservice får neutraliseret deres regnskabsresultat i 2020, hvilket svarer til 5,5 mio. kr. på socialområdet og 9,0 mio. kr. vedrørende Ejendomsservice. Desuden foreslås kompensation for indkøb af fælles værnemidler på 1,1 mio. kr. (omsorgsområdet). Det resterende beløb (i alt 7,2 mio. kr.) foreslås dernæst fordelt på de øvrige fagområder med de indmeldte coronaudgifter (brutto) som fordelingsnøgle. Dog således at der ikke gives kompensation til det administrative område eller yderligere kompensation til Miljø & Teknik.

Det foreslås endvidere, at kompensationen gives til det enkelte bevillingsområde, således at der indenfor disse er mulighed for at skævele den modtagne kompensation blandt enheder/områder på baggrund af disses økonomiske situation.

Den konkrete kompensationsmodel - herunder fordelingen på bevillingsområder - er nærmere beskrevet i det vedlagte notat.

Anlægsregnskaber:

Der aflægges anlægsregnskab for anlægsprojekter, som er afsluttet i 2020. Projekterne fremgår af vedlagte bilag. For anlægsprojekter over 2 mio. kr. er der aflagt særskilt anlægsregnskab, og i 2020 er der tale om en række projekter inden for følgende udvalgsområder: Udviklingsudvalget, Miljø og teknikudvalget, Landdistriktsudvalget, Børne og familieudvalget, Omsorgsudvalget, Skole og uddannelsesudvalget, Socialudvalget samt Sundheds, idræts og kulturudvalget. Disse projekter fremgår af særskilt bilag.

Overførsler 2020-21:

I lighed med tidligere år foretages i forbindelse med regnskabet en række overførsler til 2021. På serviceområderne overføres i alt 136,4 mio. kr. til 2021, hvilket er en stigning på 45,4 mio.

kr. i forhold til overførslerne fra 2019. De overførte beløb består af 51,7 mio. kr. (aftaleenheder), 69,2 mio. kr. (tværgående konti) samt 15,5 mio. kr. (projekter). Herudover overføres 1,1 mio. kr. vedrørende Sprogcenter Randers.

På det skattefinansierede anlægsområde overføres 237,9 mio. kr. til 2021, hvilket er en stigning på 42,1 mio. kr. i forhold til overførslerne fra 2019. På ældreboliger (anlæg) overføres 66,6 mio. kr. til 2021, som primært vedrører Dronningborg Plejecenter, hvor hovedparten af udgifterne først forventes anvendt i de kommende år. På jordforsyning overføres 103,9 mio. kr. til 2021, hvilket er en stigning på 21,9 mio. kr. i forhold til overførslerne fra 2019. Der overføres således 21,5 mio. kr. på indtægtssiden (salg af grunde) og 82,3 mio. kr. på udgiftssiden (byggemodning og jordkøb). På det brugerfinansierede område (anlæg) overføres i alt 9,6 mio. kr. vedrørende forbehandlingsanlæg (på affaldsområdet).

Ud over ovennævnte overførsler overføres der som nævnt ovenfor 28,6 mio. kr. til forventet efterregulering af beskæftigelsestilskuddet/midtvejsregulering af indkomstoverførslerne i 2021. Herudover overføres 56,5 mio. kr., som vedrører den samlede nettoopsparing til Klimabroen. Desuden overføres 12,1 mio. kr. som budgetreserve i 2021 til finansiering af merudgifter/aktivitet knyttet til corona samt finansiering af restbeløbet vedr. omsorgsanalysen på 0,4 mio. kr. Endelig overføres 97,4 mio. kr. vedrørende finansposter m.m. En stor del heraf vedrører udskudt låneoptagelse (vedrørende lån til energibesparende foranstaltninger samt Dronningborg Plejecenter).

Der henvises til særskilt notat vedhæftet regnskabssagen (overførsler 2020-21) for en nærmere beskrivelse af de nævnte overførsler - herunder detaljerede opgørelser af tallene på de enkelte bevillingsområder/anlægsprojekter m.m.

"Randers i tal":

"Randers i tal" er en forkortet udgave af regnskabet (vedlagt), som i grafik og tekst beskriver noget af alt det, der er sket i Randers Kommune i 2020.

Forvaltningen oplyser, at efter dagsordensudsendelsen onsdag den 14. april 2021 er tilføjet indstillingerne fra udvalgene, og der er foretaget en korrektion af en note i Årsberetningen.

ØKONOMI

Der henvises i øvrigt til bilagene for specifikation af regnskabsmaterialet samt overførslerne mellem 2020-21.

Byrådet besluttede i januar 2021, at udgifterne til handleplanen vedrørende Huset Nyvang, skal finansieres i forbindelse med regnskab 2020. Bevillingen udgør 12,05 mio. kr. fordelt over 2 år. Da ansættelserne, jf. handleplanen, ikke kan få helårsvirkning i 2021, fordeles bevillingen på følgende måde i 2021-23:

Mio. kr.	2021	2022	2023	I alt
Ansættelser	3,975	5,3	1,325	10,6
Plejecenter leder	0,45	0,6	0,15	1,2
Ekstern supervisor	0,25			0,25
I alt	4,675	5,9	1,475	12,05